

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
«Бережанський агротехнічний коледж»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою ВП НУБіП України

«Бережанський агротехнічний коледж»

« 30 » 06 2015 р. протокол № 11»

**МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОДЕКС
ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА
ВП НУБіП УКРАЇНИ
«БЕРЕЖАНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ
КОЛЕДЖ»**

Бережани-2015

ВСТУП

Морально-етичні засади у відносинах між людьми є основою збереження і прогресу демократичного суспільства, основою всебічного розвитку людини.

Дотримання норм моралі і професійної етики набуває у діяльності викладача особливого значення, оскільки педагогічна діяльність має пряме відношення до майбутнього життя людини в суспільстві, її фізичного, психічного і духовного здоров'я.

Викладач при здійсненні своєї професійної діяльності виступає носієм морально-етичних обов'язків по відношенню до студентів, їх батьків, фахового педагогічного співтовариства, окремих викладачів та суспільства в цілому.

Морально-етичний кодекс викладача ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж» (далі – Кодекс) визначає, систематизує, упорядковує та закріплює єдину систему норм, правил і критеріїв професійної етики в усіх видах педагогічної діяльності, що регулюють відносини між викладачами та студентами, а також іншими членами колективу навчального закладу, захищають їх людську цінність і гідність, підтримують якість професійної діяльності викладачів і честь їх професії, створюють культуру коледжу, основану на довірі, відповідальності і справедливості.

Дотримання статей Кодексу є обов'язком усіх педагогічних працівників ВП НУБіП України «БАТК».

У цьому Кодексі терміни і поняття вживаються у такому значенні:

викладач – особа, яка веде викладацьку та виховну діяльність або розробляє проблеми педагогіки у сфері освіти та виховання;

студент – особа, яка у визначеному порядку зарахована для навчання у навчальному закладі.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1 Викладач поважає закон, у своїй діяльності дотримується Конституції і законів України, діючих нормативних документів, що регламентують педагогічну діяльність, усвідомлює свою відповідальність перед студентами, педагогічним співтовариством та суспільством.
- 1.2 Дія Кодексу поширюється на всі види професійної діяльності викладача та на іншу його діяльність, яка не повинна суперечити його професійними обов'язкам або підірвати престиж професії.
- 1.3 Положення цього Кодексу поширюються на усіх працівників навчального закладу, що працюють зі студентами.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ЕТИКИ

- 2.1 Діяльність викладача спрямована на всебічний розвиток студента з метою виховання свідомого громадянина та допомоги в його адаптації до життя в суспільстві.
- 2.2 Викладач має виконувати свою місію з любов'ю та повагою до життя, гідності та особистості кожного студента.
- 2.3 У своїй діяльності викладач дотримується принципів загальнолюдської та професійної моралі, є чесним та беззастережно відданим своїм обов'язкам.
- 2.4 Викладач у всіх випадках запобігає заподіяння шкоди студенту, не наражає студента на небезпеку та захищає його від будь-яких шкідливих впливів.
- 2.5 Викладач не може пропонувати студенту знання, які загрожують його життю або суспільству в цілому, використовувати методи, які негативно впливають на психічний або фізичний стан здоров'я.

- 2.6 У своїй діяльності викладач є небайдужим, однаково доброзичливим і прихильним до всіх студентів, незалежно від віку, особливостей характеру, здібностей, статі, раси, національності, віросповідання, соціального стану, політичних поглядів, місця проживання, громадянства та інших ознак, включаючи матеріальне становище.
- 2.7 При оцінці досягнень студента викладач дотримується принципів об'єктивності і справедливості. Неприпустимо заниження чи завищення оцінки для штучного підтримання видимості успішності і виправлення помилок учнів під час письмових екзаменів і контрольних перевірок.
- 2.8 Необхідною умовою педагогічної діяльності викладача є його незалежність у дотриманні своїх професійних прав і обов'язків, що передбачає свободу від будь-якого зовнішнього тиску чи втручання в його діяльність.
- 2.9 Основою прийняття викладачем фахових рішень не можуть бути мотиви матеріальної та особистої вигоди, кар'єри, задоволення власних амбіцій, а також інтереси членів сім'ї, родичів та друзів.
- 2.10 Викладач самостійно обирає стиль спілкування зі студентами, але тільки, якщо він заснований на взаємній повазі, може на власний розсуд вибирати вид виховної діяльності і створювати нові методи виховання, якщо вони з професійної точки зору придатні, відповідальні і пристойні.
- 2.11 Викладач не нав'язує навчання лише з метою власного прибутку.
- 2.12 Викладач несе відповідальність за якість і результати довіреної йому педагогічної роботи.
- 2.13 Викладач є відповідальним за фізичний, інтелектуальний, емоційний і духовний захист студентів, освітою та вихованням яких він займається.
- 2.14 Викладач поважає студента як особистість, організовує виховний процес з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей, типу його характеру та здібностей.
- 2.15 У межах дотримання вимог законодавства викладач у своїй професійній діяльності дотримується переваги інтересів студента перед інтересами усіх інших осіб.
- 2.16 Викладач використовує (у межах можливого) всі необхідні для досягнення позитивного педагогічного результату засоби, сучасні знання, методи педагогіки та виховання, у разі потреби – звертається до інших спеціалістів.
- 2.17 Викладач користується науковими досягненнями, проявляючи обачливість і беручи до уваги можливі наслідки своїх висловлювань серед студентів. При цьому необхідно уникати вчинків та висловлювань рекламного характеру, як на свою особисту користь, так і на користь установ і організацій, які викладач представляє, на користь справи з негативними наслідками.
- 2.18 Викладач має право користуватися різними джерелами інформації. При відборі і передачі інформації студентам викладач дотримується принципів об'єктивності, придатності і пристойності. Спотворення інформації чи зміна її авторства недопустимі.
- 2.19 Викладач у своїй професійній діяльності чесний, порядний, принциповий та послідовний у всіх питаннях, вірний слову, даному студенту.
- 2.20 Викладач поважає права, законні інтереси, честь, гідність, репутацію та почуття осіб, з якими він спілкується.
- 2.21 Викладач уникає:
- будь-якої дії, спрямованої на ствердження несправедливості;
 - винагороди, яка не встановлена чинним Законодавством України.
- 2.22 Професійну діяльність викладач повинен здійснювати не вводячи студентів та їх батьків в оману щодо кваліфікації, наявності наукового (ученого) ступеню чи присвоєння фахового звання. Натяки а також висловлення побажання щодо вручення викладачу подарунків є неприпустимими.
- 2.23 Викладач бережливо використовує матеріальні та інші ресурси.

- 2.24 Викладач гідний своєму покликанню у всіх проявах свого життя, дотримується високого рівня культури поведінки, поводить себе стримано та тактовно, зберігає самоконтроль і витримку, слідкує за своїм зовнішнім виглядом, уникає проявів негативних емоційних реакцій, які принижують його людську гідність.
- 2.25 У спілкуванні із студентами і у всіх інших випадках викладач має бути ввічливим і коректним, ставитися до оточуючих з повагою. Він повинен знати і дотримуватися норм етикету у кожній окремій життєвій ситуації.
- 2.26 Викладач повинен поважати студента, уникати підвищення голосу на нього, вчиняти будь-які дії, що ображають особистість студента.
- 2.27 Викладач повинен створювати в студентському колективі атмосферу доброзичливості, взаємопідтримки, взаємодопомоги, творчої співпраці, зацікавленості в отриманні нових знань.
- 2.28 Викладач повинен мати почуття міри і такту, відмовлятися у вихованні від авторитарності та категоричності і намагатися виконати свій обов'язок без погроз, примушення і насильства.
- 2.29 Викладач постійно повинен дбати про культуру своєї мови і спілкування. В його мові недопустимі ненормативна, нецензурна лексика, грубі і образливі фрази.
- 2.30 Авторитет викладача ґрунтується на компетентності, справедливості, такті, вмінні турбуватися про своїх студентів. Викладач не створює свій авторитет за допомогою некоректних способів і не зловживає ним.

РОЗДІЛ 3. ЕТИКА ВЗАЄМВІДНОСИН ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА

- 3.1 Викладач приймає на себе особисту моральну відповідальність за всебічний розвиток студента, сприяє реалізації його права на здобуття сучасних, всебічних знань, необхідних умінь і навичок.
- 3.2 При оцінці поведінки і досягнень студентів викладач не повинен занижувати якості студентів та прагне укріпляти їх самоповагу і віру в свої сили, показує їм можливості удосконалення, підвищує мотивацію навчання.
- 3.3 Викладач надає можливість для реалізації права студента вільно висловлювати свої думки та мати власну позицію у процесі обговорення навчального матеріалу.
- 3.4 Негуманне ставлення до студента, приниження людської гідності, використання в особистих інтересах праці студента неприпустимі.
- 3.5 Викладач керується принципом індивідуальної відповідальності студента за його поведінку.
- 3.6 Викладач не має права розголошувати інформацію про особистість студента навіть після закінчення його навчання, за винятком випадків професійних консультацій чи обставин, передбачених законом.
- 3.7 При використанні конфіденційної інформації в навчальному процесі, науково-дослідній роботі, в публікаціях забезпечується анонімність студента.
- 3.8 Розголошення інформації про особу студента, відомостей про його особисте життя, отриманих у ході виховання та навчання, є етичним лише у випадку:
- наявності письмової згоди законних представників студента;
 - мотивованої вимоги органів дізнання, слідства, прокуратури і суду.
- 3.9 Викладач сприяє усвідомленню та реалізації відповідального ставлення студентів до процесу навчання, активно залучає їх до розвитку самоврядування.
- 3.10 Якщо стан студента виключає можливість довірчих взаємовідносин з викладачем, їх встановлюють з його законними представниками, родиною чи близькими йому людьми, або звертаються за допомогою до відповідного фахівця.

3.11 У всіх випадках, коли погляди студента на процес навчання в чомусь відрізняються від думки викладача, останній, не зважаючи на це, повинен прагнути знайти порозуміння зі студентом, морально його підтримати.

3.12 Викладач не повинен:

- принижувати особисту гідність студентів, а саме: використовувати нецензурні вирази, підвищувати голос на студентів, давати студентам прізвиська, демонстративно спотворювати їхні імена та прізвища, робити в'їдливі зауваження студентам, публічно обговорювати особисте життя студентів або їхні особисті недоліки без їхньої згоди;
- обговорювати зі студентами своїх колег;
- відверто одягатися, одягати відверті прикраси у робочий час;
- проводити під час навчальних занять комерційну рекламу;
- призначати грошову плату за складання будь-яких видів підсумкового контролю (іспити, заліки, тощо), писати за визначену плату курсові, дипломні роботи;
- проводити під час навчальних занять відверту політичну агітацію (закликати до вступу у політичну партію чи до голосування «за» або «проти» якогось кандидата чи партії);
- залякувати студентів заздалегідь тим, що більшість із них неодмінно не складе іспит чи залік з першої спроби;
- надмірно завищувати вимоги до складання підсумкового контролю;
- перетворювати складання будь-якого виду підсумкового контролю (іспити, заліки, модульний контроль) на формальні акти з відверто заниженими вимогами, що применшують цінність пізнання та формують у студентів безвідповідальне ставлення до власного професіоналізму;
- змінювати критерії оцінювання у ході самого підсумкового контролю, керуючись власним настроєм чи переносячи на одних студентів своє враження чи невдоволення від інших;
- демонструвати наявність шкідливих звичок перед студентами;
- спізнюватися на пари.

3.13 У разі виникнення конфліктних ситуацій «викладач-студент» під час навчальних занять потрібно запрошувати на заняття завідувача відділенням, заступника директора з виховної роботи з подальшим інформуванням батьків.

РОЗДІЛ 4. ЕТИКА ВЗАЄМВІДНОСИН ВИКЛАДАЧА ТА БАТЬКІВ (ЗАКОННИХ ПРЕДСТАВНИКІВ) СТУДЕНТА

4.1 При вихованні та навчанні студентів викладач спирається на допомогу законних представників, залучає їх до процесу виховання.

4.2 Викладач зрозуміло та об'єктивно інформує законних представників про стан навчання та виховання студента для створення спільної позиції стосовно допомоги студенту в навчанні.

4.3 Викладач консультує законних представників з проблем виховання підлітків, допомагає пом'якшувати конфлікти між законними представниками і підлітками.

4.4 Взаємовідносини між викладачем та законними представниками учня ґрунтуються на принципах взаємної поваги, довіри, доброзичливості, тактовності та відвертості.

4.5 Відносини викладачів із законними представниками не повинні впливати на оцінку особистості і досягнень підлітків.

4.6 Ступінь втручання викладача у приватне життя студента визначається винятково професійною необхідністю, коли існує загроза життю, здоров'ю та розвитку студента.

4.7 Викладач роз'яснює законним представникам студента необхідність, мету і методи передбачуваного педагогічного втручання.

РОЗДІЛ 5. ЕТИКА ВЗАЄМВІДНОСИН ВИКЛАДАЧІВ

- 5.1 Принцип поваги до своєї професії домінує у всіх сферах діяльності викладача: професійній, громадській, публіцистичній та ін. Свою діяльність він спрямовує на збереження та підвищення її престижності.
- 5.2 Кожен викладач повинен утримуватися від будь-яких дій чи висловлювань, які підривають повагу до його професії. Своєю діяльністю він повинен сприяти збереженню та підвищенню престижності професії, до якої належить, а також дієвості цього Кодексу.
- 5.3 Викладач не повинен займатись політичною, релігійною агітацією і пропагандою в робочий час, спонукати колег до дій та вчинків, несумісних із званням педагога.
- 5.4 Викладач зобов'язаний охороняти честь педагогічного співтовариства, з повагою і доброзичливістю ставитися до колег.
- 5.5 Взаємини між викладачами будуються на підставі колегіальності, партнерства, поваги, взаємної підтримки, відкритості і довіри, а також готовності поділитися своїми професійними знаннями та досвідом. Викладачі повинні уникати конкуренції, що заважає їх партнерству при виконанні спільної справи.
- 5.6 Викладач не має права публічно ставити під сумнів чи дискредитувати професійну кваліфікацію іншого викладача. Обговорення діяльності іншого викладача у присутності студента та їх батьків чи опікунів є неприпустимим. Спроби завоювати собі авторитет шляхом дискредитації колег – неетичні.
- 5.7 Викладачі повинні уникати необґрунтованих і скандальних конфліктів у взаємовідносинах. У випадку виникнення розбіжностей у поглядах вони повинні прагнути до їх конструктивного вирішення.
- 5.8 Викладачі повинні неупереджено аналізувати як власні помилки, так і помилки своїх колег, не прикривати помилки та проступки один одного. Виявлення незгоди з думками чи діями колег, критика на їх адресу не повинні принижувати особу, думки чи дії якої піддаються критиці; повинні бути обґрунтованими, об'єктивними, тактичними, необразливими і доброзичливими.
- 5.9 Різні статуси викладачів, кваліфікаційні категорії і обов'язки не повинні перешкоджати рівноправному вираженню всіма викладачами своїх думок і захисту своїх переконань.
- 5.10 Стосунки адміністрації з кожним викладачем базуються на принципах рівноправності. Адміністрація не може вимагати чи збирати інформацію про особисте життя викладача, не пов'язане з виконанням ним своїх трудових обов'язків.
- 5.11 Викладач має право брати активну участь в роботі профспілкової організації, одночасно отримуючи її захист і підтримку.

РОЗДІЛ 6. ВИКЛАДАЧ І СУСПІЛЬСТВО

- 6.1 Викладач має право займатись у вільний час іншою діяльністю, якщо вона не суперечить законодавству про захист суспільної моралі, про корупцію та загальноприйнятим етичним нормам та не принижує його гідності, а також не завдає шкоди студентам і його педагогічній діяльності.
- 6.2 У своїй громадській роботі викладач пам'ятає про свою підвищену суспільну відповідальність, обумовлену його професійною діяльністю.
- 6.3 Викладач здобуває, застосовує і поглиблює наукові знання, поширює відповідну інформацію серед студентів, колег і громадськості, одержує консультації і використовує допомогу спеціалістів інших спеціальностей, якщо це необхідно.
- 6.4 Викладач – керівник навчального закладу, формує педагогічний колектив, усвідомлює власну відповідальність за підтримку та розвиток професійної компетентності педагогічного колективу.

РОЗДІЛ 7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ПОЛОЖЕНЬ КОДЕКСУ

- 7.1. Виконання даного Кодексу забезпечується на основі морального самоконтролю кожного педагогічного працівника. Кожен зобов'язаний дотримуватися даного Кодексу і при виявленні порушень спробувати припинити їх власними силами.
- 7.2. Відповідальність та контроль за дотримання даного Кодексу несуть завідувачі відділень, голови циклових комісій, старости груп, курсів, голови студентських рад тощо.
- 7.3. Щодо осіб, які допустили порушення правил і положень цього Кодексу, можуть застосовуватися моральний осуд (публічне обговорення тощо), заходи адміністративної, відповідальності, методи дисциплінарного впливу, передбачені чинним законодавством.

Лист-погодження
до Положення про морально-етичний кодекс
педагогічних працівників
ВП НУБіП України
«Бережанський агротехнічний коледж»

Директор	С. І. Пилипишин
Заступник директора з навчальної роботи	О. В. Калатало
Завідувач навчально-методичного кабінету	О.М. Лецишин
Заступник директора з культурно-виховної роботи та студентських справ	Г. В. Процик
Голова профспілкового комітету	Л. В. Білан